

Zakon o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust v obdobju 1999–2001 (ZMPUPR)

Uradni list RS, št. 39-1963/1999 z dne 25.5.1999, stran 4565

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in drugega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust v obdobju 1999–2001 (ZMPUPR)

Razlašam zakon o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust v obdobju 1999–2001 (ZMPUPR), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 23. aprila 1999 in o njem ponovno odločal na seji 19. maja 1999.

Št. 001-22-74/99

Ljubljana, dne 20. maja 1999.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan I. r.

Z A K O N

**O MINIMALNI PLAČI, O NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ IN O REGRESU ZA LETNI DOPUST
V OBDOBJU 1999–2001 (ZMPUPR)**

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem zakonom se določa:

- minimalna plača in način usklajevanja minimalne plače,
- način usklajevanja izhodiščnih plač, in osnov za določanje plač, ki so določene z zakoni (v nadaljnjem besedilu: plače) za obdobje 1999–2001,
- način usklajevanja zajamčenih osebnih dohodkov in sredstev za zajamčene osebne dohodke,
- dodatek zaradi učinkov uvedbe davka na dodano vrednost zaposlenim, ki prejemajo plačo pod povprečjem RS,
- način povečevanja plač zaposlenih za katere ne veljajo tarifni deli kolektivnih pogodb,

ZAKON O MINIMALNI PLAČI, O NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ IN O REGRESU ZA LETNI DOPUST V OBDOBJU 1999–2001 (ZMPUPR)

- obseg možnih izplačil sredstev za plače iz naslova rezultatov poslovanja,
- višino regresa za letni dopust.

Ne glede na določbe tega zakona se lahko minimalna plača ter način usklajevanja plač s socialnim sporazumom uredita drugače, vendar ne manj ugodno kot določa ta zakon.

2. člen

Zakon velja za vse delodajalce, ki zaposlujejo delavce v Republiki Sloveniji in za vse pri njih zaposlene delavce.

2. MINIMALNA PLAČA

3. člen

Minimalna plača pripada zaposlenemu delavcu, za opravljeno delo v polnem ali z njim izenačenem delovnem času, določenem z zakonom, kolektivno pogodbo ali splošnim aktom delodajalca.

Minimalna plača za mesec januar 1999 je 68.223 tolarjev.

4. člen

Minimalna plača se usklajuje z rastjo cen življenjskih potrebščin na način usklajevanja, ki velja za usklajevanje izhodiščnih plač zaposlenih v RS.

5. člen

Poleg uskladitve iz prejšnjega člena se minimalna plača v tekočem letu dodatno uskladi v primeru, da:

- minimalna plača v preteklem letu v povprečju leta ni dosegla 58% povprečne plače zaposlenih po kolektivnih pogodbah v predelovalnih dejavnostih (Področje D Standardne klasifikacije dejavnosti), po podatkih Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, in
- je bila v preteklem letu dosežena rast bruto domačega proizvoda.

Minimalna plača se uskladi za odstotek razlike med povprečno minimalno plačo v preteklem letu in višino, ki ustreza 58% povprečne plače zaposlenih po kolektivnih pogodbah iz prejšnjega odstavka v preteklem letu. Ne glede na ugotovljeni odstotek razlike pa se uskladitev opravi največ za ugotovljeni odstotek rasti bruto domačega proizvoda v preteklem letu po uradnih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS).

Uskladitev se opravi pri izplačilih plač za mesec avgust.

6. člen

Odstotek za katerega se uskladi minimalna plača ugotovi Ekonomsko socialni svet (v nadaljnjem besedilu: ESS).

7. člen

Na podlagi ugotovljenega odstotka iz prejšnjega člena minister pristojen za delo določi znesek minimalne plače in ga objavi v Uradnem listu RS.

3. ENOTNI ELEMENTI PLAČNE POLITIKE V OBDOBJU 1999–2001

ZAKON O MINIMALNI PLAČI, O NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ IN O REGRESU ZA LETNI DOPUST V OBDOBJU 1999–2001 (ZMPUPR)

1. Usklajevanje plač in izplačevanje dodatka v letu 1999

8. člen

Plače (izhodiščne plače po kolektivnih pogodbah in osnove za določanje plač) za naslednji mesec po uveljavitvi davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) se uskladijo za 85% rasti cen življenjskih potrebščin od vključno januarja 1999 do konca meseca pred uveljavitvijo DDV.

9. člen

Če rast cen življenjskih potrebščin (brez učinkov rasti cen zaradi uvedbe DDV) v letu 1999 pred koncem leta doseže 6,8% glede na december 1998, se plače za naslednji mesec, po mesecu v katerem je bilo to doseženo, uskladijo za 85% ugotovljene rasti cen življenjskih potrebščin v tem obdobju.

Pri izračunu rasti cen življenjskih potrebščin iz prejšnjega odstavka se izloči rast cen življenjskih potrebščin iz naslova uvedbe DDV tako, da se za prve tri mesece veljavnosti DDV namesto dejanske mesečne rasti, upošteva povprečna mesečna rast cen življenjskih potrebščin v treh mesecih pred uvedbo DDV.

10. člen

Pri izplačilu plač za obdobje od tretjega meseca po uvedbi DDV dalje pripada zaposlenim, ki prejemajo plačo nižjo od povprečne plače v Republiki Sloveniji poseben dodatek.

Vsak delodajalec je dolžan izplačati dodatek vsem zaposlenim, katerih izplačana plača za poln delovni čas v tekočem mesecu je ali bi bila nižja od povprečne plače v Republiki Sloveniji za mesec avgust 1999 po podatkih SURS.

Dodatek se določi v višini razlike med minimalno plačo, ki velja za tretji mesec po uvedbi DDV in zneskom minimalne plače, povečane za rast cen življenjskih potrebščin tako, da se pri izračunu dodatka kot rast cen, ki je posledica uvedbe DDV, upošteva razlika med povprečjem mesečnih stopenj rasti cen življenjskih potrebščin v prvih treh mesecih po uvedbi DDV in povprečjem mesečnih stopenj rasti teh cen v višini 0,5%.

11. člen

Dodatek iz prejšnjega člena, izplačan v skladu s tem zakonom, ima naravo prejemkov iz dela od katerih se ne plačuje prispevkov in davkov.

Dodatek se izplačuje za zadnje tri mesece leta oziroma do uveljavitve novega zakona o dohodnini, s katerim bo uveljavljena razbremenitev nižjih dohodkovnih razredov.

12. člen

Minister, pristojen za delo ugotovi višino povprečne plače iz 10. člena tega zakona in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Minister, pristojen za delo, ugotovi višino dodatka iz 10. člena tega zakona in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. Usklajevanje plač v letu 2000

13. člen

Plače za mesec januar 2000 se uskladijo za 85% rasti cen življenjskih potrebščin (brez učinkov rasti cen zaradi uvedbe DDV) v obdobju, ki še ni bilo upoštevano pri zadnji uskladitvi.

Če ta bila v letu 1999 pred koncem leta dosežena 6,8% rast cen življenjskih potrebščin (brez

ZAKON O MINIMALNI PLAČI, O NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ IN O REGRESU ZA LETNI DOPUST V OBDOBJU 1999–2001 (ZMPUPR)

Če je bila v letu 1999 pred koncem leta presežena 6,8% rast cen življenjskih potrebščin (brez učinkov DDV) glede na december 1998 in so bile plače zato predhodno usklajene, se ob uskladitvi plač za januar 2000 za obdobje, ki ni bilo upoštevano pri zadnji uskladitvi, upošteva 100% ugotovljene rasti cen življenjskih potrebščin.

Za izločanje učinka DDV na rast cen življenjskih potrebščin se uporabi način iz drugega odstavka 9. člena tega zakona.

14. člen

Če rast cen življenjskih potrebščin v letu 2000 pred koncem leta doseže 4% glede na december 1999, se plače za naslednji mesec uskladijo za 85% ugotovljene rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta.

3. Usklajevanje plač v letu 2001

15. člen

Plače za mesec januar 2001 se uskladijo za 85% rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju, ki še ni bilo upoštevano pri zadnji uskladitvi, pa do konca leta 2000.

Če je bila v letu 2000 pred koncem leta presežena rast cen življenjskih potrebščin 4% glede na december 1999 in so bile plače zato predhodno usklajene, se pri januarski uskladitvi plač upošteva 85% rasti cen življenjskih potrebščin za razliko do 5% rasti, za razliko v rasti nad 5% pa se upošteva 100% rast cen življenjskih potrebščin.

4. Usklajevanje zajamčenega osebnega dohodka

16. člen

Način usklajevanja, ki velja za plače po tem zakonu se uporablja tudi za usklajevanje zajamčenega osebnega dohodka, in obsega sredstev za zajamčene osebne dohodke, v skladu z zakonom o zajamčenih osebnih dohodkih (Uradni list RS, št. 48/90 in 38/94).

5. Ugotovitev količnika za povečanje plač

17. člen

Minister, pristojen za delo, ugotovi odstotek povečanja plač zaradi uskladitve plač z rastjo cen življenjskih potrebščin in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

6. Plače zaposlenih za katere ne veljajo kolektivne pogodbe

18. člen

Plače zaposlenih, za katere ne veljajo kolektivne pogodbe ne smejo naraščati hitreje od plač, zaposlenih po kolektivni pogodbi pri delodajalcu.

Plače zaposlenih, za katere ne veljajo kolektivne pogodbe, in sicer:

- pri delodajalcih, za katere velja zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti;
- v drugih javnih zavodih in javnih podjetjih;
- v agencijah in skladih, katerih večinski lastnik in/ali ustanovitelj je Republika Slovenija, lokalna skupnost, državni organ, javni zavod ali javno podjetje, in
- v družbah v večinski lasti države

ZAKON O MINIMALNI PLAČI, O NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ IN O REGRESU ZA LETNI DOPUST V OBDOBJU 1999–2001 (ZMPUPR)

morajo biti usklajene z merili, ki jih je za določanje plač teh zaposlenih sprejela Vlada Republike Slovenije.

Plače zaposlenih iz prejšnjega odstavka so javne.

Delodajalci ob izplačilu plač posebej prikazujejo število delavcev, katerih plače ne izhajajo iz kolektivne pogodbe, in celotni obseg sredstev za njihove plače. Delodajalci iz drugega odstavka tega člena prikazujejo tudi izplačane plače zaposlenih za katere ne veljajo kolektivne pogodbe.

7. Plače iz naslova rezultatov poslovanja

19. člen

Delodajalci na podlagi doseženih poslovnih rezultatov v posameznem letu lahko izplačajo delavcem del plače iz naslova rezultatov poslovanja. Zgornja meja izplačil na delavca je ena povprečna mesečna plača zaposlenega v letu, obseg sredstev za ta izplačila pri posameznem delodajalcu pa ne sme presegati 10% mase plač v podjetju oziroma 25% ugotovljenega celotnega dobička. Ta izplačila se obravnavajo kot plače in se od njih plačujejo vsi prispevki in davki.

4. REGRES ZA LETNI DOPUST

20. člen

Zaposlenim se regres izplača v višini in na način določen s kolektivnimi pogodbami vendar najmanj 102.000 tolarjev in največ 70% povprečne mesečne plače na zaposlenega v Republiki Sloveniji.

Ne glede na določbo iz prejšnjega odstavka se zaposlenim pri delodajalcih iz drugega odstavka 18. člena tega zakona regres izplača v višini in na način določen s kolektivno pogodbo, vendar ne more biti višji kot 70% povprečne mesečne plače na zaposlenega v Republiki Sloveniji.

5. SPREMLJANJE IZVAJANJA ZAKONA IN NADZOR

21. člen

Minister, pristojen za delo izda navodilo za prikazovanje podatkov o plačah, ki služijo za spremljanje izvajanja tega zakona.

22. člen

Nadzor nad izvajanjem določil, ki se nanašajo na minimalno plačo izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

Določila glede usklajevanja plač in izplačevanja regresa za letni dopust nadzirata Davčna uprava Republike Slovenije in Agencija Republike Slovenije za plačilni promet.

6. KAZENSKE DOLOČBE

23. člen

Z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje delodajalec, razen državnega organa in organa lokalne skupnosti, če:

1. usklajuje plače zaposlenih v nasprotju z 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., in 15. členom tega zakona,
2. zaposlenemu delavcu, za katerega ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, izplača povečano plačo iz naslova rezultatov poslovanja iz 19. člena tega zakona.

ZAKON O MINIMALNI PLAČI, O NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ IN O REGRESU ZA LETNI DOPUST V OBDOBJU 1999–2001 (ZMPUPR)

plačo v nasprotju z 18. členom tega zakona,

3. izplačuje plače iz naslova rezultatov poslovanja v nasprotju z 19. členom tega zakona,

4. zaposlenemu delavcu izplača regres za letni dopust v nasprotju z 20. členom tega zakona.

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pri delodajalcu – pravni osebi.

24. člen

Z denarno kaznijo 300.000 tolarjev se takoj na kraju prekrška kaznuje delodajalec pravna oseba, če ne izplača minimalne plače zaposlenemu delavcu v skladu z določbami 3., 4., in 5. člena tega zakona.

Z denarno kaznijo 200.000 tolarjev se takoj na kraju prekrška kaznuje delodajalec-posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo 100.000 tolarjev se takoj na kraju prekrška kaznuje tudi odgovorna oseba pri delodajalcu – pravni osebi, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

7. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen

Določbe, ki se nanašajo na usklajevanje plač se uporabljajo do 30. 6. 2001. Določbe o višini minimalne plače pa se uporabljajo tudi po 30. 6. 2001, kolikor do tega datuma ni določen nov znesek minimalne plače.

26. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o določitvi minimalne plače in o načinu usklajevanja plač (Uradni list RS, št. 40/97 in 9/98).

V času veljavnosti tega zakona se ne uporabljajo tiste določbe kolektivnih pogodb in drugih predpisov, ki so v nasprotju s tem zakonom.

27. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 430-03/99-16/1

Ljubljana, dne 19. maja 1999.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.